

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2025-2026 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI

II. DÖNEM I. YAZILI MAZERET SINAVI (ÜLKE GENELİ ORTAK)
MATEMATİK
10. SINIF

**SABAH
OTURUMU**

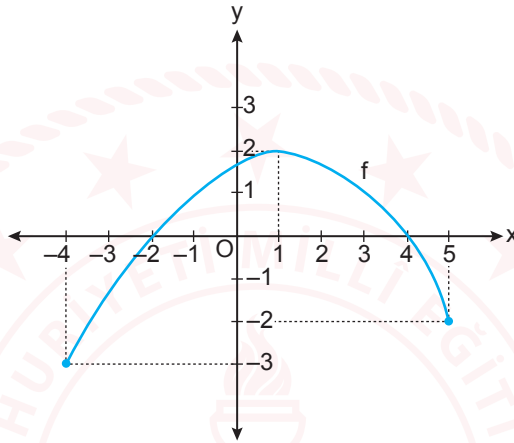
Adı ve Soyadı : .....
Sınıfı / Şubesi : .....
Öğrenci Numarası : .....

Aldığı Puan

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 8 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, soruların altında boş bırakılan yerlere yazınız.
3. Sınav 100 tam puan üzerinden değerlendirilecektir. 1, 2, 4 ve 7. sorular 15 puan; 3, 5, 6 ve 8. sorular 10 puan değerindedir.

1. Aşağıda f fonksiyonunun grafiği verilmiştir.

Verilen grafiğe göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- a) f fonksiyonunun tanım kümesini yazınız. (5 puan)

f fonksiyonunun tanım kümesi $[-4, 5]$ dir.

- b) f fonksiyonunun maksimum değerini yazınız. (5 puan)

f fonksiyonunun maksimum değeri 2'dir.

- c) f fonksiyonunun bire bir olup olmadığını gerekçesiyle açıklayınız. (5 puan)

Değer aralığındaki bazı $f(x)$ değerlerine karşılık gelen farklı x değerleri olduğundan f bire bir değildir. Örneğin, $f(-2) = f(4) = 0$ iken $-2 \neq 4$ olduğundan bire bir değildir.

2. $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2$ karesel referans fonksiyonu x eksenı boyunca pozitif yönde 1 birim, y eksenı boyunca negatif yönde 4 birim ötelenerek g fonksiyonu elde edilmiştir.

Buna göre, g fonksiyonunun sıfırlarını işlemlerinizi göstererek bulunuz. (15 puan)

$f(x) = x^2$ karesel referans fonksiyonuna belirtilen öteleme dönüşümleri yapılarak elde edilen g fonksiyonunun cebirsel temsili $g(x) = (x - 1)^2 - 4$ şeklinde dir.

$$g(x) = (x - 1)^2 - 4 = 0 \text{ ise}$$

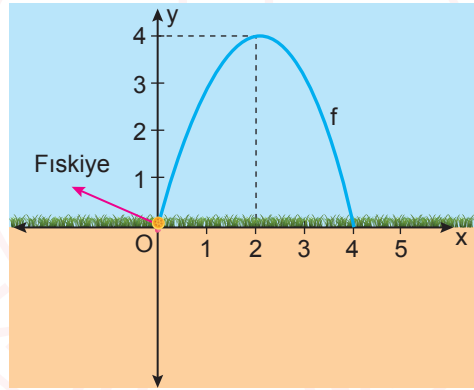
$$(x - 1)^2 = 4$$

$$x - 1 = -2 \text{ veya } x - 1 = 2$$

$$x = -1 \text{ veya } x = 3$$

g fonksiyonunun sıfırları -1 ve 3'tür.

3. imleri sulayan bir fıskiye den çıkan suyun yatayda aldığı mesafe x(metre) ve yerden yükseklığı f(x) (metre) olmak üzere, suyun izlediği yolu gösteren f karesel fonksiyonunun grafiği, koordinat sisteminde aşağıdaki gibi modellenmiştir. Modelde fıskiye koordinat sisteminin başlangıç noktasında bulunmaktadır.

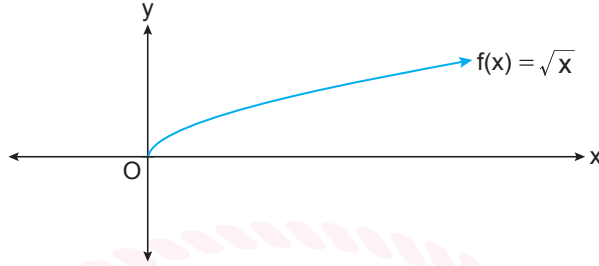
Buna göre, f(x) fonksiyonunun cebirsel temsilini yazınız. (10 puan)

f fonksiyonunun grafiği, $g(x) = x^2$ karesel referans fonksiyonunun grafiğinin x eksenine göre yansıması alındıktan sonra x eksenı boyunca pozitif yönde 2 birim, y eksenı boyunca pozitif yönde 4 birim ötelenmesiyle elde edilmiştir.

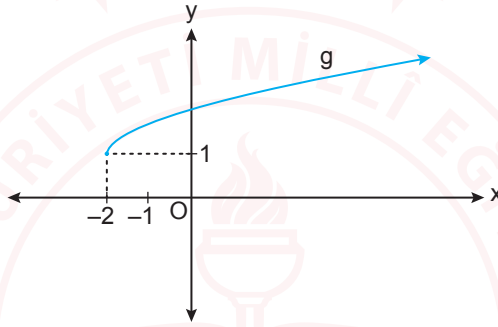
Bu yüzden, f fonksiyonunun cebirsel temsili $f(x) = -(x - 2)^2 + 4$ olarak bulunur.

4. $f : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$, $f(x) = \sqrt{x}$ şeklinde tanımlı karekök referans fonksiyonunun grafiği aşağıda verilmiştir.

f fonksiyonuna sadece öteleme dönüşümleri yapılarak aşağıda grafiği verilen g fonksiyonu elde edilmiştir.

Buna göre, $g(x)$ fonksiyonunun cebirsel temsilini yazınız. (15 puan)

f fonksiyonunun grafiği x eksenı boyunca negatif yönde 2 birim, y eksenı boyunca pozitif yönde 1 birim ötelenerek g fonksiyonu elde edilmiştir. Bu yüzden, g fonksiyonunun cebirsel temsili $g(x) = \sqrt{x+2} + 1$ olarak bulunur.

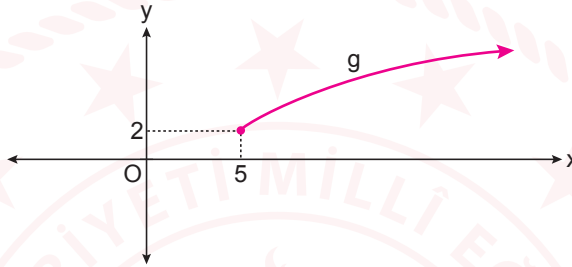
5. $f : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$, $f(x) = \sqrt{x}$ şeklinde tanımlı karekök referans fonksiyonuna uygulanan dönüşümlerle $g(x) = \sqrt{x-5} + 2$ şeklinde tanımlanan bir fonksiyon türetilmiştir.

Buna göre,

- a) g fonksiyonunun görüntü kümesini yazınız. (5 puan)

g fonksiyonu, f fonksiyonunun 5 birim sağa, 2 birim yukarı ötelenmesiyle türetilmiştir.

g fonksiyonunun grafik gösterimi

şeklinde olur. Dolayısıyla, g fonksiyonunun görüntü kümesi $[2, \infty)$ dir.

- b) g fonksiyonunun minimum değerini bulunuz. (5 puan)

Grafikten anlaşılabileceği gibi g fonksiyonunun minimum değeri 2'dir.

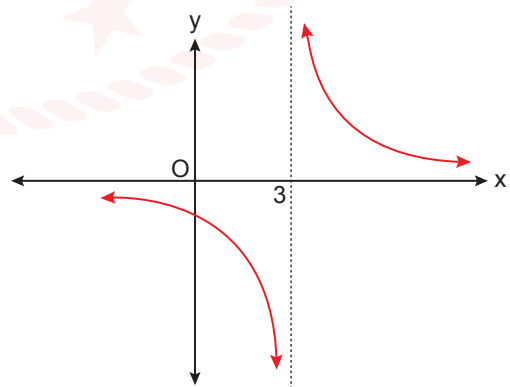
6. $f : \mathbb{R} - \{3\} \rightarrow \mathbb{R} - \{0\}$, $f(x) = \frac{1}{x-3}$ şeklinde tanımlı f fonksiyonu verilmiştir.

Buna göre,

- a) f fonksiyonunun pozitif olduğu aralığı yazınız. (5 puan)

f fonksiyonunun grafik gösterimi yanda verilmiştir.

f fonksiyonunun pozitif olduğu aralık $(3, \infty)$ dir.

- b) f fonksiyonunun negatif olduğu aralığı yazınız. (5 puan)

Grafikten anlaşılabileceği gibi f fonksiyonunun negatif olduğu aralık $(-\infty, 3)$ dir.

7. İçerisinde 120 L su bulunan bir depoya bir musluk, açıldığı andan itibaren dakikada 15 L su doldurmaktadır.

Buna göre;

- a) x : Musluğun açıldığı andan itibaren geçen süre (dk.)
 $f(x)$: Depoda bulunan toplam su miktarı (L) olmak üzere,

f fonksiyonunun cebirsel temsilini yazınız. (5 puan)

$$f(x) = 120 + 15x$$

- b) x : Depoda bulunan toplam su miktarı (L)
 $g(x)$: Musluğun açıldığı andan itibaren geçen süre (dk.) olmak üzere,

g fonksiyonunun cebirsel temsilini yazınız. (5 puan)

$$g(x) = \frac{x - 120}{15}$$

- c) Depodaki toplam su miktarı 420 L'ye ulaştığında musluk kaç dakika açık kalmıştır?
 İşlemlerinizi göstererek bulunuz. (5 puan)

$$g(420) = \frac{420 - 120}{15} = \frac{300}{15} = 20$$

Musluk 20 dakika açık kalmıştır.

8. $f: \mathbb{R} - \{5\} \rightarrow \mathbb{R} - \{4\}$, $f(x) = \frac{1}{x-5} + 4$ şeklinde tanımlı f fonksiyonunun tersinin cebirsel temsilini bulunuz. (10 puan)

f fonksiyonunun tersinin cebirsel temsili,

$$y = \frac{1}{x-5} + 4$$

$$y - 4 = \frac{1}{x-5}$$

$$x - 5 = \frac{1}{y-4}$$

$$y = f^{-1}(x) = \frac{1}{x-4} + 5 \text{ olarak bulunur.}$$

SINAV BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.